

Frågor att diskutera efter föreställningen

Steg 1: Vad är det att uppleva scenkonst?

En teaterföreställning består av flera olika delar; samspelade och betydelsebärande "tecken". Förutom **skådespelare** och **text**, så spelar **scenografi** (hur rummet är ordnat), **kostym** (kläder), **mask** (smink och frisyr), **koreografi** (rörelse/dans), **ljud** (musik och ljudeffekter), **ljussättning** (lampor och färger) roll för hur föreställningen uppfattas och tolkas i sin helhet. Föreställningens **regi** styr hur alla dessa delar samspelar och används.

Hur en föreställning tas emot, uppfattas och "förstås" är högst individuellt och ska också få vara det, och därför finns aldrig något facit till en scenkonstupplevelse. Det finns inte en uppfattning som är den enda sanna, utan antalet tolkningar och analyser är ofta lika många som antalet åskådare. Därför är det inte så troligt att just det du har sett, känt och associerat till stämmer överens med de andra i publiken.

Nedan finns ett antal övergripande frågeställningar som kan "kicka i gång" ett sådant samtal. De kan ställas och diskuteras gemensamt i hela klassen eller i mindre grupper. Vänta dock gärna en eller två dagar, så att upplevelsen har fått sjunka in lite grann. Och kom ihåg att inte pressa eleverna på svar, en scenkonstupplevelse kan vara svår att beskriva i ord och att tvingas analysera den för hårt, kan göra att den förlorar sitt värde för den enskilde. Lyssna okritiskt och låt bli att värdera elevernas tolkningar eller resonemang. Ställ hellre frågor som "Hur menar du då?" eller "kan du ge ett exempel?"

- När började föreställningen, respektive slutade den tyckte du?
- Vilka olika tecken (beståndsdelar) uppfattade du i föreställningen?
 - Hur presenterades de/hur var de utformade?
- Fundera över scenrummet.
 - Hur såg det ut?
 - Varför såg det ut som det gjorde?
 - Hur användes sig skådespelarna av det?
 - Vad fick scenografin för betydelse för berättelserna?
 - Vilket slags stämning skapade rummet, tycker du?
- Fundera över skådespelarens gestaltningar av olika karaktärer.
 - Hur användes kropp och röst?
 - Vilka särskilda attribut användes?
 - Är det någon karaktär du minns mer än de andra? Varför?
- Vad minns du av hur ljud och musik användes?
- Vad minns du av hur ljus och rök användes?
- Fanns det något särskilt i regin (föreställningens "hur") som du tyckte om?
 - Om du själv var föreställningens regissör, vad skulle du vilja ändra på?

Steg 2: Vad handlade föreställningen om?

Efter att alla har fått möjlighet att ge uttryck för sin upplevelse och ni tillsammans har undersökt föreställningen ur ett konstnärligt perspektiv, så ska ni nu titta på vad den handlade om - vilka ämnen den innehöll och eventuella frågor den kan ha ställt. Inte heller nu finns det några svar som är mer rätt än några andra, så försök som lärare i stället visa på värdet av att en scenkonstföreställning kan vara, rymma och betyda så mycket och därför väcka så många olika känslor, tankar och frågor.

a) Diskussionsfrågor

Förslag på gemensamma frågor, som med fördel ställs och diskuteras i helklass eller i mindre grupper. Svaren kan redovisa muntligt i helklass eller i grupp, men också i form av ett gemensamt collage eller liknade, där alla kan få ta del av de olika svaren.

- *Vad tycker du att föreställningen handlade om?*
- *Vilka ämnen tyckte du att den tog upp?*
- *På vilket sätt belyste den just de ämnena tycker du?*
- *Ställde den några frågor som du funderar över nu efteråt?*

b) Frågor kopplat till föreställningen tematik

Förslag på frågor (om ni behöver fylla på med fler) som kan kopplas till tematiken. De här frågorna kan för vissa kännas mer privata och ska därför vara möjliga att fundera på och besvaras anonymt. Men precis som ovan finns det samma värde i att diskutera de i helklass eller i mindre grupper. Oavsett väg kan ni även här åskådliggöra era tankar i form ut av ett collage eller liknade för hela klassen att ta del av.

- *Vad är kärlek för dig?*
- *Tycker du att det är skillnad på kärlek och vänskap? Och vad är i så fall skillnaden?*
- *Vad innebär det för dig att få känna sig älskad?*
- *Får man älska och bli tillsammans med vem man vill? Varför/varför inte?*
- *Ska ens föräldrar få lägga sig i vem man ska gifta sig med? Varför/varför inte?*
- *Är du beredd att bryta med din familj/släkt för att få vara med den du älskar?*
- *Är det okej att göra vad som helst för kärleken? Finns det någon gräns och var går den i så fall?*
- *Får man ljuga och luras för kärlekens skull? Varför/varför inte?*
- *Skulle du göra vad som helst för den du älskar?*

- Är det viktigt för dig att få upprättelse? I vilken/vilka situationer då?
- Är det viktigt för dig att hämnas? På vilket sätt vill du i så fall hämnas?
- Finns det någon gräns för hur en hämnd kan se ut och var går den i så fall?

- Utöka gärna med frågeställningar som dykt upp under diskussionerna tidigare!

Steg 3: Praktiska (och roliga) övningar

a) Mina vänner-boken

Låt eleven välja ut en karaktär ur föreställningen och be den fylla i fälten nedan, så som hen tror att personen i pjäsen skulle ha svarat. Samla ihop allas svar (de som vill) och sammanställ en klassiks Mina vänner-bok, för alla läsa i! (Och fyll gärna på med egna frågor.)

Mitt namn är _____

Jag är ____ år gammal

Min favoritfärg är _____

Min favoritmat är _____

Mitt favoritämne är _____

Om jag var ett djur skulle jag vara en _____

Jag lyssnar helst på _____

Jag tittar helst på _____

Min favoritapp på mobilen är _____

Jag blir glad av _____

Jag blir arg _____

Jag är rädd för _____

När jag blir stor vill jag _____

Min bästa vän är _____

b) Kärleksbrevet

Låt eleverna testa på att skriva ett kärleksbrev till någon de älskar; kanske en partner, en vän, ett husdjur, en idol eller någon i din familj. Erbjud sedan att posta breven, åt de som vill och vågar :)!

Lycka till!! / Teater Jaguar